
**KOLEJ YAYASAN PELAJARAN JOHOR
PEPERIKSAAN AKHIR**

NAMA KURSUS : USUL FIQH
KOD KURSUS : DPI2103
PEPERIKSAAN : APRIL 2019
MASA : 2 JAM 30 MINIT

ARAHAN KEPADA CALON

1. Kertas soalan ini mengandungi **TIGA (3)** bahagian: BAHAGIAN A (20 Markah)
BAHAGIAN B (60 Markah)
BAHAGIAN C (20 Markah)
2. Calon tidak dibenarkan membawa masuk sebarang peralatan ke dalam bilik peperiksaan kecuali dengan kebenaran pengawas peperiksaan.
3. Sila pastikan bahan-bahan berikut diperoleh untuk sesi peperiksaan ini:
  - i. Kertas Soalan
  - ii. Kertas Jawapan Objektif
  - iii. Buku Jawapan

JANGAN BUKA KERTAS SOALANINI SEHINGGA DIBERITAHU

KERTAS SOALANINI MENGANDUNG 11 HALAMAN BER CETAK TERMASUK MUKA HADAPAN

BAHAGIAN A

Bahagian ini mengandungi **DUA PULUH (20)** soalan.

Jawab SEMUA dalam Kertas Jawapan Objektif.

1. Manakah antara berikut **bukan** merupakan faedah mempelajari ilmu Usul Fiqh?

- A Mengetahui asas-asas hukum syarak dan hikmahnya.
- B Mengeluarkan hukum baharu yang sentiasa berubah.
- C Mengetahui cara ulama dan mujtahid mengeluarkan hukum.
- D Mampu menetapkan hukum sendiri bagi setiap masalah yang berlaku.

2. Kaedah Usul Fiqh dibuat berdasarkan hukum-hukum yang telah diputuskan oleh imam-imam mazhab mereka.

Pernyataan 1

Apakah kaedah Usul Fiqh yang berkait dengan pernyataan 1 di atas?

- A al-Ahnaf
- B al-Hanafi
- C al-Mutaakhirin
- D al-Mutakallimin

3. Bilakah ilmu Usul Fiqh yang merupakan salah satu daripada cabang ilmu pengetahuan Islam muncul?

- A Awal kurun pertama hijrah
- B Akhir kurun pertama hijrah
- C Awal kurun kedua hijrah
- D Akhir kurun kedua hijrah

4. Apakah kitab pertama yang disusun dalam ilmu Usul Fiqh?

- A Al-Am
- B Al-Wata'
- C Ar-Risalah
- D Feqah al-Akbar

5. Pembahagian pusaka tidak diberikan jika terdapat perbezaan agama antara orang yang menawarkan harta dengan ahli waris.

Pernyataan 2

Apakah bahagian hukum wad'i yang berkait dengan pernyataan 2 di atas?

- A Sebab
- B Mani'
- C Syarat
- D Fasad

6. Terjemahan firman Allah SWT :

'Sesiapa dari antara kamu yang menyaksikan anak bulan Ramadan (atau mengetahuinya), maka hendaklah ia berpuasa bulan itu'

(surah al-Baqarah ayat 185)

Apakah hukum wad'i yang terdapat dalam terjemahan ayat di atas?

- A Sebab
- B Mani'
- C Syarat
- D Fasad

7. Wajib yang dibebankan kepada kumpulan tertentu.

Pernyataan 3

Bahagian wajib apakah yang berkait dengan pernyataan 3 di atas?

- A Wajib Murattab
- B Wajib Mutlaq
- C Wajib Kifayah
- D Wajib Muayyan

8. Manakah antara berikut adalah nama-nama lain bagi al-Quran?

- i. *Al-Zikr*
- ii. *Al-Kitab*
- iii. *Al-Tanzil*
- iv. *Al-Mubin*

A i,ii

B i,iii

C ii,iv

D i,ii,iii

9. Manakah antara berikut bukan hukum yang terdapat dalam al-Quran?

- A Hukum Iqtiqad
- B Hukum Amali
- C Hukum Akhlak
- D Hukum Jenayah

10. Rasulullah SAW melakukan solat dihadapan para sahabat.

Pernyataan 4

Apakah bahagian sunnah yang berkaitan berdasarkan pernyataan 4 di atas?

- A Sunnah *Sifatiah*
- B Sunnah *Fi'liyyah*
- C Sunnah *Qauliyyah*
- D Sunnah *Taqririyah*

11. Manakah antara berikut merupakan perbuatan Sunnah?

- A Bersugi sebelum solat.
- B Perniagaan berunsur riba.
- C Berburu binatang selepas bertahallul.
- D Melakukan solat fardhu lima waktu.

12. Persepakatan yang berlaku secara jelas dikalangan semua mujtahid sama ada melalui kata-kata maupun perbuatan.

Pernyataan 5

Ijmak manakah yang berkait dengan pernyataan 5 di atas?

- A Ijmak Sorih
- B Ijmak Ulama
- C Ijmak Sukuti
- D Ijmak Ahlul Bait

13. Manakah antara berikut **bukan** rukun Qiyyas?

- A *al-Aslu*
- B *al-Far'u*
- C *al-Ilah*
- D *as-Shaz*

14. Manakah antara berikut **bukan** jenis-jenis Qiyyas?

- A Qiyyas Aula
- B Qiyyas Adna
- C Qiyyas Musawi
- D Qiyyas Munqathi'

15. Badan wanita itu aurat, kerana memandangnya membawa fitnah. Namun diharuskan melihat sebahagian anggota tertentu kerana keperluan seperti pemeriksaan doktor.

Pernyataan 6

Istihsan manakah yang berkait dengan pernyataan 6 di atas?

- A Istihsan dengan nas
- B Istihsan dengan ijmak
- C Istihsan dengan uruf
- D Isithsan dengan darurat

16. Antara berikut, yang manakah tidak benar mengenai Istihsan?

- A Ia dikenali dengan nama *Qiyas Khafiy*.
- B Hukum yang diketahui melalui Istihsan bersifat qat'i.
- C Boleh membaca al-Quran dalam keadaan berhaid adalah bersandarkan Istihsan.
- D Sesuatu hukum yang diperolehi melalui Istihsan akan bertentangan dengan hukum yang diperolehi melalui *Qiyas Jali*.

17. Manakah antara berikut merupakan perkara maslahah yang tidak diiktibar syarak?

- i. Menjaga agama, jiwa, keturunan, harta dan akal.
  - ii. Pembahagian pusaka sama rata antara anak lelaki dan perempuan.
  - iii. Memakai pakaian bersih dan kemas ke masjid.
  - iv. Bermuamalah dengan mengambil tambahan harta cara riba.
- A i,ii
  - B i,iii
  - C ii,iv
  - D i,ii,iii

18. Siapakah ulama yang menerima *Masalih Mursalah* sebagai dalil hukum?

- A Imam Syafi'e dan Imam Hanafi
- B Imam Malik dan Imam Ahmad
- C Imam Nawawi dan Imam Ahmad
- D Imam Ahmad dan Imam Hanafi

19.

Uruf berbentuk lafaz yang mudah difahami serta menjadi kebiasaan di kalangan orang ramai untuk menunjukkan makna tertentu.

Pernyataan 7

Uruf apakah yang berkait dengan pernyataan 7 di atas?

- A Uruf Am
- B Uruf Khas
- C Uruf Perbuatan
- D Uruf Perkataan

20. Manakah antara berikut **bukan** adat yang menjadi kebiasaan masyarakat Malaysia pada masa kini?

- A Jual beli secara online.
- B Jual beli secara ansuran.
- C Membuka kasut apabila memasuki rumah.
- D Mengurangkan sukatan timbangan dalam jual beli.

[20 MARKAH]

BAHAGIAN B

Bahagian ini mengandungi **ENAM (6)** soalan.

Jawab SEMUA soalan. Jawab dalam Buku Jawapan.

SOALAN 1

Ilmu Usul Fiqh merupakan sebahagian daripada ilmu syarak yang terkenal. Ia meletakkan garis panduan yang tepat bagi seorang mujtahid untuk menetapkan sesuatu hukum.

- a. Huraikan apa yang anda faham tentang Usul Fiqh.

(4 Markah)

- b. Jelaskan **tiga(3)** faktor perkembangan dan penyusunan Usul Fiqh

(6 Markah)

SOALAN 2

Penetapan hukum syarak bertujuan supaya manusia dapat menjalani kehidupan yang harmoni dan mentadbir muka bumi ini dengan mendapat keredhaan Allah SWT.

- a. Jelaskan **tiga(3)** bahagian hukum Wad'i beserta contoh hukum setiap daripadanya

(6 markah)

- b. Nyatakan bahagian hukum syarak yang berikut :

- i. Qada puasa Ramadhan yang ditinggalkan kerana uzur syarak.
- ii. Menjauhi perkara-perkara yang haram seperti minum arak dan berzina.
- iii. Berpuasa pada setiap hari Isnin dan Khamis.
- iv. Menjual di atas jualan orang lain.

(4 markah)

SOALAN 3

Al-Quran merupakan wahyu Allah SWT yang diturunkan kepada Nabi Muhammad SAW, menjadi panduan dan petunjuk kepada umat manusia. Ianya bersifat *syumul* dan pelengkap kepada kehidupan manusia.

- a. Huraikan pengertian al-Quran secara terperinci
(4 markah)
- b. Hukum amali merupakan bahagian hukum yang terdapat dalam al-Quran.
Jelaskan **tiga(3)** bahagian hukum amali.
(6 markah)

SOALAN 4

Sunnah memainkan peranan yang penting sebagai sumber ajaran Islam khususnya dalam usaha memperincikan, memperkuat, menjelaskan dan mempermudahkan pemahaman al-Qur'an.

- a. Jelaskan **dua(2)** fungsi sunnah yang telah anda pelajari
(4 Markah)
- b. Huraikan pengertian berikut berserta contoh :
  - i. Sunnah *Fi'llyyah*
  - ii. Sunnah *Taqririyah*
  - iii. Sunnah *Qauliyah*
(6 markah)

SOALAN 5

Kedudukan Ijma' dalam Usul Fiqh sebagai salah satu sumber dalil syarak adalah disepakati oleh para ulama.

- a. Jelaskan apa yang anda faham tentang pengertian Ijmak?
(4 markah)
- b. Huraikan **tiga(3)** kumpulan Ijmak yang telah anda pelajari
(6 markah)

SOALAN 6

Maslahah Mursalah adalah salah satu cabang daripada sumber hukum yang berperanan untuk memelihara maslahah ummah dengan cara menolak segala perkara yang boleh mendatangkan mudarat dan menerima segala perkara yang mendatangkan manfaat.

- a. Huraikan pembahagian *Masalih Mursalah* dari segi kekuatan zat.

(4 markah)

- b. Jelaskan **tiga(3)** syarat menggunakan *Masalih Mursalah* sebagai sumber hukum.

(6 markah)

[60 MARKAH]

BAHAGIAN C

Bahagian ini mengandungi **DUA(2)** soalan, jawab **SATU(1)** soalan sahaja.

Jawab dalam Buku Jawapan.

SOALAN 1

Hukum syarak dan undang-undang yang ditetapkan oleh Allah SWT itu lengkap dengan meliputi akhlak, ibadat, muamalah, politik dan sosial. Hal tersebut kerana Allah SWT yang mencipta manusia dan amat mengetahui keperluan mereka.

Huraikan **empat(4)** kepentingan hukum syarak kepada kehidupan manusia

(20 markah)

SOALAN 2

Ilmu Usul Fiqh telah mengalami beberapa peringkat dalam perkembangannya sehingga ilmu ini berjaya disusun dan dibukukan menjadi satu ilmu yang penting bagi ulama dalam mengistinbat hukum

Huraikan **empat(4)** peringkat sejarah perkembangan ilmu Usul Fiqh dari Zaman Nabi SAW sehingga pembukuannya pada zaman Imam Syafi'i

(20 markah)

[20 MARKAH]

KERTAS SOALAN TAMAT

C

C

O

O